

Kwartaalmonitor Groothandel

vierde kwartaal 2013

Omzet groothandel onder druk in laatste kwartaal 2013

- Samenvatting
- Totale groothandel: geen herstel
- Groothandel in consumentengoederen: markt kwakkelt
- Groothandel in kapitaalgoederen: in zwaar weer
- Groothandel in grondstoffen, halffabricaten en bouwmaterialen: omzetverlies in 2013
- Economisch beeld: economie groeit weer

Samenvatting

Voor de Nederlandse groothandel was 2013 een mager jaar. Sinds het crisisjaar 2009 daalde de omzet niet eerder zo hard. In 2013 steeg het aantal faillissementen en daalde het aantal vacatures. In het laatste kwartaal van 2013 werd de grootste omzetzdaling genoteerd.

Wel groeide de economie in het vierde kwartaal. Zo steeg de export en werd er weer meer geïnvesteerd. Consumenten en overheid gaven minder uit. Het consumenten- en productenvertrouwen nam toe; beide indicatoren stonden op het hoogste punt sinds 2 jaar. Groothandelaren zijn licht positief over de nabije toekomst.

Kerncijfers groothandel en Nederlandse economie

% mutatie t.o.v. een jaar eerder	2013				jaar
	I	II	III	IV	
omzet	-3,0	-1,9	-2,7	-3,1	-2,7
faillissementen (aantal)	242	255	288	222	1007
bbp	-1,8	-1,7	-0,4	0,7	-0,8
consumptie huishoudens	-2,4	-2,3	-2,7	-0,8	-2,1
export Nederlands product	-1,2	-2,2	1,5	1,5	-0,1
wederuitvoer	3,6	2,1	2,8	0,2	2,1

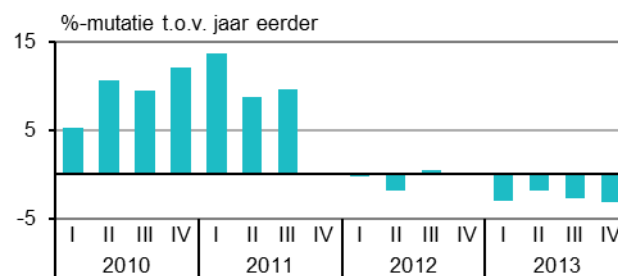
Bron: CBS

Totale groothandel

Geen herstel groothandel

Terwijl veel bedrijfstakken voorzichtige tekenen van herstel vertonen, gloort er voor de Nederlandse groothandel nog geen licht op aan het eind van de tunnel. Over heel 2013 daalde de omzet van de groothandel met 2,7 procent. Het grootste omzetverlies werd in het vierde kwartaal geleden toen de omzet 3,1 procent lager was dan een jaar eerder. Grootste verliezers in 2013 waren de groothandel in grondstoffen, halffabricaten en bouwmaterialen en de groothandel in kapitaalgoederen. Zo moest de groothandel in ICT-apparatuur in 2013 ruim 4 procent aan omzet inleveren in vergelijking met 2012. Alleen de markt van consumentenproducten was licht positief in 2013 voor zowel de voedings- en genotmiddelen als de non-foodproducten.

Omzetontwikkeling groothandel

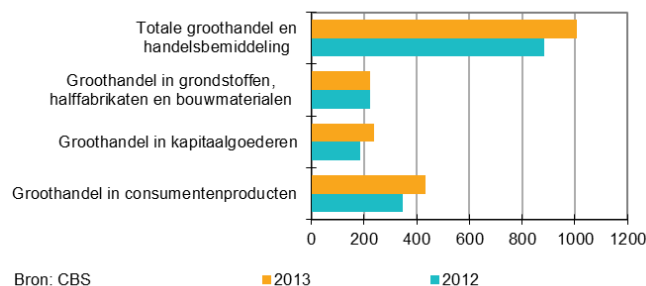
Bron: CBS

[Statline: omzet groothandel](#)

Record aantal faillissementen groothandel

Het aantal faillissementen in de groothandel heeft in 2013 een recordhoogte bereikt. Ruim 1000 bedrijven gingen in 2013 failliet. In het vierde kwartaal werd op kwartaalbasis het laagste aantal faillissementen van 2013 uitgesproken: 222. Opvallende stijger in 2013 was de groothandel in consumentenproducten waar 432 bedrijven failliet gingen tegenover 346 bedrijven een jaar eerder. Vooral groothandelaren in kleding en schoenen en in woninginrichting gingen failliet.

Aantal faillissementen

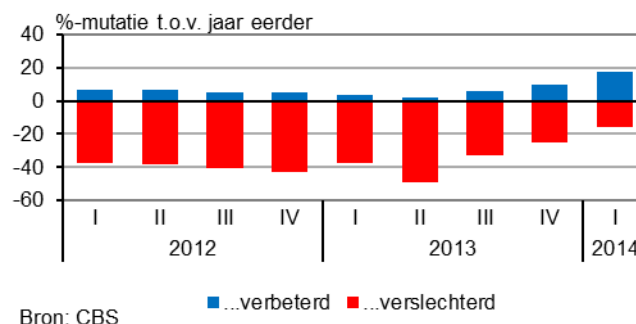

Statline: faillissementen

Groothandelaren steeds minder negatief

De groothandelaren waren in het vierde kwartaal een stuk positiever gestemd over het economische klimaat dan in de voorgaande twee jaar. Voor het eerst in twee jaar was het aandeel ondernemers dat positief gestemd was groter dan dat van de negatief gestemden. Van de ondervraagden gaf ruim 17 procent aan dat het economisch klimaat in het vierde kwartaal is verbeterd. Een jaar eerder was nog maar 3,5 procent van hen deze mening toegedaan. Ook is het aandeel groothandelaren dat een neergang van de economie heeft ervaren sterk gedaald. Van de ondernemers vond 16 procent dat het economisch klimaat in het afgelopen kwartaal is verslechterd. Een jaar eerder was dit aandeel nog ruim tweeëneenhalf keer zo groot.

Het economisch klimaat is vorig kwartaal...

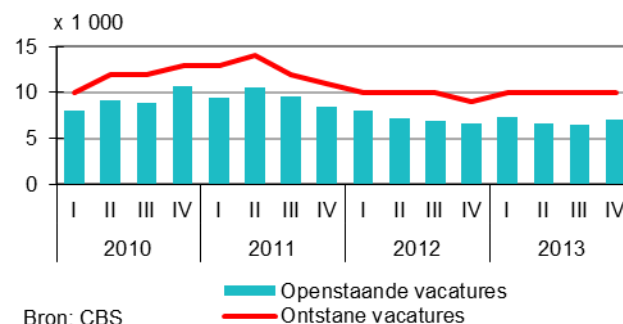

Statline: conjunctuurenquête

Aantal vacatures stabiel

In het vierde kwartaal van 2013 nam het totale aantal openstaande vacatures in de groothandel licht toe. Ten opzichte van een jaar eerder lag het aantal openstaande vacatures ongeveer 300 hoger. In totaal kwam het aantal onvervulde vacatures dit kwartaal uit op 7 duizend. Het aantal ontstane vacatures bleef in de afgelopen twee jaar stabiel. Al sinds het eerste kwartaal van 2012 ligt dit aantal rond de 10 duizend.

Aantal vacatures groothandel

Statline: vacatures groothandel

Groothandel in consumentengoederen

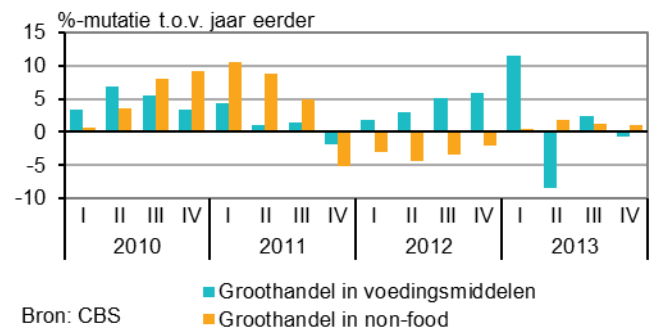
Markt in consumentengoederen kwakkel

De omzet van de groothandelaren in consumentengoederen steeg in 2013 met bijna 1 procent en kwam hiermee uit op circa 150 miljard euro. Hiervan kwam iets minder dan de helft voor rekening van de groothandelaren in voedings- en genotmiddelen. De groothandel in consumentengoederen ondervindt nog steeds hinder van het lage consumentenvertrouwen. Vooral de groothandelaren in voedings- en genotmiddelen zijn sterk afhankelijk van de binnenlandse markt en zij zagen in het vierde kwartaal de omzet licht dalen.

Groothandelaren in non-food producten zetten in 2013 ongeveer 1 procent meer om dan een jaar eerder. Vooral de consumentenapparatuur ging minder vaak over de toonbank.

Hierdoor daalde de omzet in deze subbranche met ruim 8 procent in het laatste kwartaal. Voor heel 2013 kwam het verlies uit op ruim 5 procent.

Omzetontwikkeling groothandel in consumentengoederen

Bron: CBS

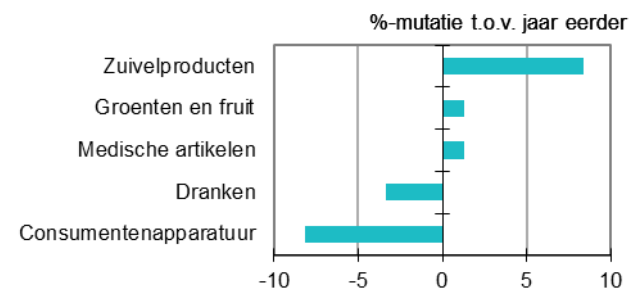
Statline: [groothandel omzetontwikkeling](#)

Uiteenlopende ontwikkelingen subbranches

De omzetontwikkelingen van de subbranches in de groothandel in voedings- en genotmiddelen lieten uiteenlopende ontwikkelingen zien. Zuivelproducten waren erg gewild. Onder meer door toegenomen export steeg de omzet van de groothandelaren in zuivelproducten met ruim 8 procent. De omzet van de handelaren in dranken en tabak daalde in het laatste kwartaal van 2013 onder meer door accijnsverhogingen. Het jaarbeeld was niet anders. De omzet van de groothandel in groenten en fruit was iets hoger dan een jaar eerder.

In de non-food branche steeg de omzet van de groothandel in medische producten in 2013 met bijna 4 procent. In alle kwartalen kon een stijging worden genoteerd. Het laatste kwartaal kenmerkte zich door de kleinste omzetstijging.

Omzetontwikkelingen enkele subbranches Q4 2013

Bron: CBS

Statline: [groothandel omzetontwikkeling](#)

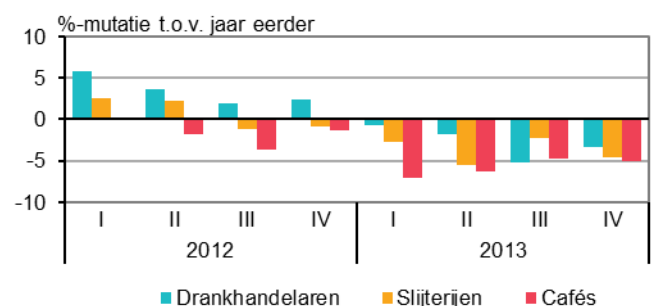
Minder drankhandel

De groothandel in dranken is sterk afhankelijk van slijterijen en cafés. In 2013 hebben de Nederlandse drankhandelaren minder alcoholische drank verkocht in vergelijking met 2012. Hun omzetten daalden. De omzet van slijterijen en cafés dook al in 2012 in de min. Mede door de accijnsverhogingen op alcoholische dranken staat de afzet onder druk.

De consumenten lieten de Nederlandse slijterijen duidelijk links liggen. Consumenten betaalden in 2013 ruim 5 procent meer voor alcoholische dranken, onder andere vanwege de doorberekening van accijnzen en de btw-verhoging.

Over alle kwartalen van 2013 verkochten Nederlandse slijterijen bijna 8 procent minder producten. De toeleveranciers van de slijterijen, de groothandelaren in dranken, lieten een vergelijkbare trend zien. Cafés verkochten 9 procent minder, wat resulteerde in een omzetzijging van bijna 6 procent.

Omzetontwikkeling drankhandelaren, slijterijen, cafés

Bron: CBS

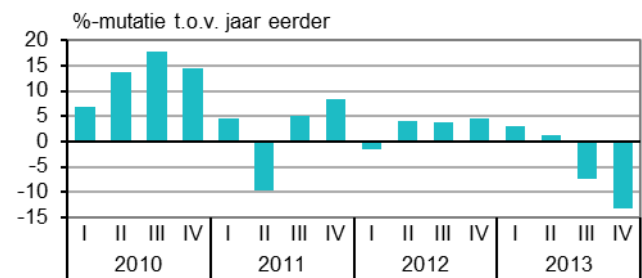
Statline: [groothandel in dranken](#)

Groothandel in kapitaalgoederen

Groothandel in ICT-apparatuur in zwaar weer

De groothandel in ICT- apparatuur verkeerde in zwaar weer. In het vierde kwartaal van 2013 kromp de omzet met 13 procent. Hiermee liet de branche een vergelijkbare omzetzak zien als in het crisisjaar 2009. De groothandel in computers en software kreeg de zwaarste klappen. Ook in het derde kwartaal van 2013 daalde hier de omzet. Deze krimp staat haaks op het op het optimisme over de recente economische groei en het toegenomen producenten- en consumentenvertrouwen maar was wel in lijn met de trend die ook in de detailhandel werd gesignaleerd. Het aantal faillissementen in de groothandel in ICT-apparatuur steeg fors van 63 in 2012 naar 103 in 2013. Dit kwam vooral door meer faillietverklaringen in de groothandel in computers en software.

Omzetontwikkeling groothandel in ICT-apparatuur

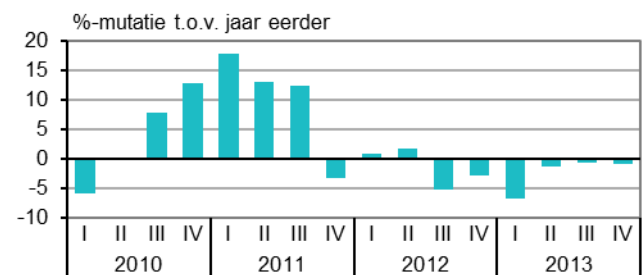
Bron: CBS

[Statline: groothandel omzetontwikkeling](#)

Geen herstel groothandel in industriemachines

De groothandel in machines en toebehoren voor de industrie herstelde niet. In het vierde kwartaal van 2013 daalde de omzet met bijna 1 procent licht. Over geheel 2013 was de omzetzak even groot. Deze ontwikkeling stond haaks op de industriële productie van machines en apparaten. Hier nam de omzet, met name door de buitenlandse afzet, en de orderpositie in het 4e kwartaal sterk toe.

Omzetontwikkeling groothandel in industriemachines

Bron: CBS

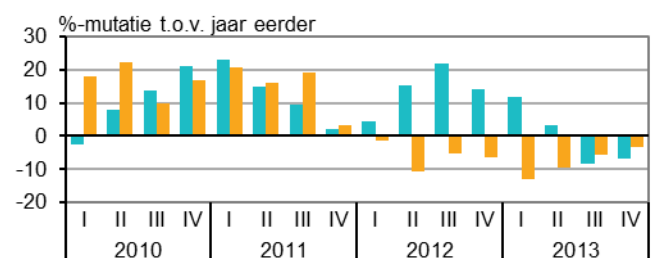
[Statline: groothandel omzetontwikkeling](#)

Groothandel in grondstoffen, halffabricaten en bouwmaterialen

2013 werd gekenmerkt door omzetverliezen

De groothandel in grondstoffen, halffabricaten en bouwmaterialen boekte in de laatste kwartalen omzetverliezen. Zowel de groothandel in landbouwproducten als de overige gespecialiseerde groothandel verloor in 2013 omzet, respectievelijk -0,2 procent en -7,9 procent. Olie- en steenkoolhandelaren noteerden het hoogste verlies in 2013 (-9,7 procent), gevolgd door de grossiers in bouwmaterialen (-7,4 procent). Het aantal faillissementen was stabiel. In 2013 moesten 224 bedrijven de deuren sluiten, evenveel als in het jaar ervoor.

Omzetontwikkeling groothandel grondstoffen e.d.

Bron: CBS

■ Groothandel in landbouwproducten
■ Overige gespecialiseerde groothandel

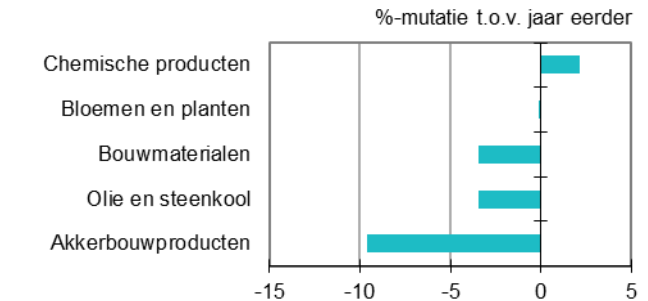
[Statline: groothandel omzetontwikkeling](#)

Enkele subbranches: kleine plus voor de chemie

Een prijsstabilisatie zorgde voor terugval in omzet voor de groothandel in akkerbouwproducten. In 2012 was dit nog de grootste omzetstijger, toen forse prijsstijgingen de omzet omhoog stuwden. De omzet van de groothandel in bloemen en planten, waarvan twee derde buitenlandse omzet, daalde in het laatste kwartaal, zij het licht. Wel steeg het aantal faillissementen. Van de ongeveer 2700 bedrijven gingen er 38 failliet in 2013, in 2012 waren dit er nog 16.

De overige gespecialiseerde groothandel waaronder de groothandelaren in olie, bouwmaterialen en chemie liet een overwegend negatief beeld zien. Uitzondering is de groothandel in chemische producten, die de laatste twee jaar in de meeste kwartalen een lichte omzetstijging liet zien.

Omzetontwikkelingen vierde kwartaal 2013

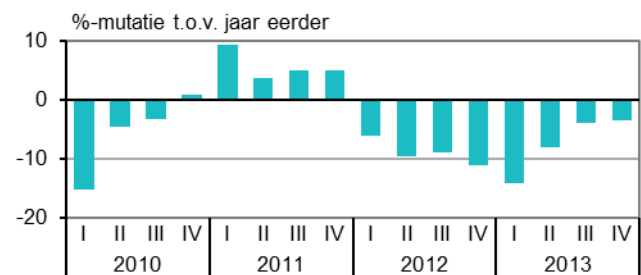
Bron: CBS

[Statline: groothandel omzetontwikkeling](#)

Minder omzetsdaling bouwmaterialen

De omzet van de groothandel in bouwmaterialen lag in het laatste kwartaal van 2013 door gekrompen volumes nog ruim 3 procent lager dan in dezelfde periode een jaar eerder. In het eerste kwartaal van dat jaar daalde de omzet nog met ruim 14 procent. In 2013 daalde de omzet met meer dan 7 procent, iets minder dan de omzetsdaling in 2012 toen de groothandelaren bijna 9 omzetverlies moesten incasseren. Detailhandelsbranches als bouwmarkten en winkels in doe-het-zelfartikelen lieten een vergelijkbare trend zien. Handelaren in bouwmaterialen zijn voornamelijk binnenlands georiënteerd en realiseerden een kleine 10 procent van de omzet in het buitenland.

Omzetontwikkeling groothandel in bouwmaterialen

Bron: CBS

[Statline: groothandel omzetontwikkeling](#)

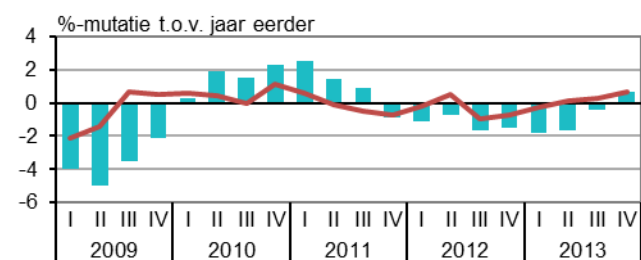
Economisch beeld

Economie groeit weer

De Nederlandse economie is in het vierde kwartaal van 2013 met 0,7 procent gegroeid ten opzichte van het laatste kwartaal van 2012. Na een bescheiden groei in de voorafgaande kwartalen zet het herstel van de Nederlandse economie daarmee versneld door, vooral door hogere investeringen en meer export. De consumptie van huishoudens en overheid daalde in het vierde kwartaal van 2013 in vergelijking met een jaar eerder.

De investeringen in bedrijfswagens, bedrijfsgebouwen, machines en installaties, en computers waren hoger dan een jaar eerder. De investeringen in woningen en in grond-, wegen- en waterbouwkundige werken waren daarentegen lager. De export was 0,4 procent hoger. Met name de export van rubber- en kunststofproducten was in het vierde kwartaal veel groter dan een jaar eerder. De export van aardolieproducten en chemische producten was daarentegen kleiner.

Bruto binnenlands product

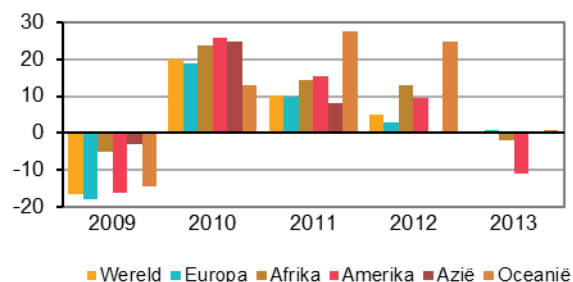
Bron: CBS

[Statline: bruto binnenlands product](#)

Waarde uitvoer gekrompen

Nederlandse bedrijven exporteerden in 2013 voor het eerst sinds 2009 minder dan het jaar ervoor. De krimp was met 0,3 procent miniem te noemen. In 2012 groeide de export nog met 5 procent. De uitvoer naar Noord- en Zuid-Amerika nam sterk af in 2013: er werd ruim 11 procent minder uitgevoerd. Vooral naar Brazilië (-28,9 procent) en naar de Verenigde Staten (-17 procent) werd fors minder uitgevoerd, terwijl de export naar Canada (33 procent) en Argentinië (40 procent) juist aanzienlijk groeide. Ook de export naar Afrika stokte. Na drie jaren van dubbele groeicijfers kromp de uitvoer van Nederland met ruim 2 procent. Alleen naar landen binnen Europa (0,8 procent) en Oceanië (0,9 procent) werd meer uitgevoerd.

Exportwaarde per continent

Bron: CBS

Statline: [Internationale handel](#)

Opmerkingen betreffende deze publicatie

- Deze publicatie is samengesteld op basis van de cijfers zoals deze op 12 maart 2014 beschikbaar waren. Mogelijk zijn er op het moment van lezen actuelere cijfers, deze kunt u vinden via de links onder de grafieken.
- De cijfers zijn doorgaans niet seizoengecorrigeerd. Indien dit wel het geval is staat dit aangegeven in de tekst/grafiek.

Meer informatie

CBS Infoservice: [infoservice online](#)
Telefonisch (09.00-17.00): 088 5707070

Media:
CBS Persdienst: persdienst@cbs.nl
Telefonisch: 070 3374444

Colofon

Tekst sector bedrijfsstatistieken Den Haag (EBD).

Datum 13 maart 2014